Rapportage toetsing forfait toeristenbelasting

Voor de

gemeente Hattem

Tog Nederland

Tog Nederland Noord Oost B.V.
Meppel
Versie 1.0
04 oktober 2018

Inhoudsopgave pagina

Inleiding *3*

Hoofdstuk 1 Aanleiding en opdracht *4*
1.1 Aanleiding 4
1.2 Opdracht 4

Hoofdstuk 2 Juridisch kader *5*
2.1 Wettelijk kader 5
2.2 Jurisprudentie 5

Hoofdstuk 3 Het onderzoek *6*
3.1 Uitvoering 6
3.2 Te toetsen forfaitaire heffingsmaatstaven 6
3.3 Omvang steekproef 6
3.4 Uitvoering van het onderzoek 7
3.5 Medewerking 7

Hoofdstuk 4 Onderzoeksresultaten *8*
4.1 Resultaat Seizoenplaatsen 8
4.2 Resultaat jaarplaatsen 8

Hoofdstuk 5 Conclusies en aanbevelingen *9*
5.1 Conclusies 9
5.2 Aanbevelingen 10

Inleiding

De gemeenten Elburg, Hattem, Nunspeet en Oldebroek werken samen op onder andere het gebied van de gemeentelijke belastingen. Vermelde gemeenten heffen een toeristenbelasting, waarbij de heffing zowel op basis van het werkelijk aantal overnachtingen als op basis van een forfaitaire grondslag plaats vindt. Tog Nederland Noord Oost is voor de bijeenkomst op 21 september 2017 van de belastingmedewerk(st)ers van deze gemeenten uitgenodigd om een toelichting te geven op haar dienstverlening op het gebied van controles bij de toeristenbelasting.

Kort samengevat bestaat de dienstverlening uit de volgende onderdelen:

- Onderzoek naar de volledigheid van het aantal belastingplichtigen;
- Inventarisatie van het aantal toeristische accommodaties bij de belastingplichtige;
- Onderzoek naar de juistheid van de forfaitaire heffingsgrondslag;
- Onderzoek naar de juistheid van de afdracht van toeristenbelasting op aangifte, het zogenaamde boekenonderzoek.

De vertegenwoordig(st)ers van de vier gemeenten geven aan dat het wenselijk is de forfaitaire heffingsgrondslag te toetsen aan de hand van actuele gegevens.

In deze rapportage is de onderbouwing van de forfaitaire heffingsgrondslag ten behoeve van de gemeente Hattem getoetst op basis van onderzoek bij de verblijfsaccommodaties gelegen binnen de gehele gemeente. Met de voorgestelde forfaits voldoet de verordening toeristenbelasting van de gemeente Hattem weer volledig aan de door de Hoge Raad gestelde eisen.

Wij vertrouwen erop u met deze rapportage voldoende van dienst te zijn geweest.

Bij eventuele vragen is onze adviseur gaarne bereid tot het geven van een toelichting.

Met vriendelijke groet,
Tog Nederland Noord Oost B.V

M. (Michael) Blankespoor
vestigingsmanager

C.M. (Kees) van Eck
adviseur

Tog Nederland……

……uw controle in goede handen!

Hoofdstuk 1 Aanleiding en opdracht

In dit hoofdstuk zijn de aanleiding en de opdracht geformuleerd op basis waarvan Tog Nederland haar dienstverlening en prijsaanbieding heeft gebaseerd, zodanig dat deze aansluit op de wensen van de gemeente Hattem.

1.1 Aanleiding

Naar aanleiding van de op 15 februari 2018 van de heer A. Albada van de gemeente Hattem ontvangen informatie heeft Tog Nederland Noord Oost op 21 februari 2018 een offerte uitgebracht voor controle naar de forfaitaire heffingsmaatstaven voor de toeristenbelasting voor de gemeente Hattem.

1.2 Opdracht

De gemeente Hattem heeft op 4 april 2018 aan Tog Nederland Noord Oost opdracht gegeven voor een controle naar de forfaitaire heffingsmaatstaven voor de toeristenbelasting. De gemeente heeft besloten om af te zien van de optioneel in de offerte aangeboden werkzaamheden met betrekking tot het forfait voor de watertoeristenbelasting omdat deze in 2013 nog aan een onderzoek was onderworpen.

In deze rapportage treft u de onderbouwing aan voor de te hanteren forfaitaire heffingsmaatstaven voor de onderkomens op vaste standplaatsen.

Hoofdstuk 2 Juridisch kader

2.1 Wettelijk kader

Het heffen van belastingen door gemeenten is mogelijk mits daarvoor een wettelijke grondslag aanwezig is. Artikel 216 Gemeentewet bepaalt dat de raad besluit tot het invoeren, wijzigen of afschaffen van een gemeentelijke belasting door het vaststellen van een belastingverordening. Voor tal van uiteenlopende gemeentelijke belastingen bestaan deze grondslagen. Zo ook voor de toeristenbelasting. Op grond van artikel 224 Gemeentewet kan de gemeente een toeristenbelasting heffen ter zake van het houden van verblijf binnen de gemeente door personen die niet als ingezetene in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens zijn ingeschreven.
Hiermee is het wettelijk kader gecreëerd voor het heffen van toeristenbelasting.

2.2 Jurisprudentie

Naast wettelijke verankering speelt ook jurisprudentie een rol in de wijze van heffing van (water)toeristenbelasting. In het bijzonder verdient het arrest van de Hoge Raad van 6 november 1996 de nodige aandacht.
In deze procedure heeft de Hoge Raad een oordeel geveld over de forfaitaire berekeningswijze van de heffingsgrondslag, in het bijzonder over het onderdeel van de regeling waarmee de duur van het verblijf wordt bepaald.

In de gemeente Aalsmeer was, evenals in vele andere gemeenten, de duur van het verblijf fictief bepaald. Gelet op het rapport van 6 juni 1983 van de ANWB-Vakgroep Waterrecreatie, waarnaar ook in de toelichting bij de modelverordening van de VNG wordt verwezen, ging deze gemeente ervan uit dat de verblijfsduur een alleszins redelijke inschatting is van de gemiddelde werkelijke verblijfsduur.

De Hoge Raad heeft echter geoordeeld dat het ANWB-rapport geen enkel op feitelijk onderzoek berustend gegeven bevat en derhalve niet kan dienen als bewijs voor de door de gemeente aannemelijk te maken stelling dat het forfaitair in aanmerking te nemen gemiddelde leidt tot een alleszins redelijke schatting van de werkelijke gemiddelde verblijfsduur. Aangezien de gemeente Aalsmeer niet over andere middelen beschikte om aannemelijk te maken dat het forfaitair in aanmerking te nemen gemiddelde leidt tot een alleszins reële inschatting van de werkelijke gemiddelde verblijfsduur, is het forfaitair tarief onverbindend verklaard.

Uit het arrest vloeit voort dat forfaitaire regelingen moeten voldoen aan de volgende eisen:
- De duur van het verblijf moet tot uitdrukking komen;
- Het aantal verblijf houdende personen moet tot uitdrukking komen;
- De gebruikte cijfers moeten gebaseerd zijn op recent onderzoek;
- De forfaitair vastgestelde heffingsgrondslag mag niet meer afwijken dan 25% van de lokale werkelijkheid.

Het arrest van de Hoge Raad heeft betrekking op de watertoeristenbelasting, maar is onverkort van toepassing op de landtoeristenbelasting.

Deze rapportage dient als onderbouwing van de forfaitaire heffingsgrondslagen voor de toeristenbelasting.

Hoofdstuk 3 Het onderzoek

3.1 Uitvoering

Het onderzoek is uitgevoerd met in achtneming van het arrest van de Hoge Raad van 6 november 1996. Het doel van het onderzoek is om de gemiddelde verblijfsduur en het gemiddeld aantal personen dat verblijf houdt te bepalen voor de verordening toeristenbelasting voor de gemeente Hattem.
In de gemeente Hattem zijn de volgende 2 campings aanwezig met onderkomens op vaste standplaatsen:

- Molecaten Park Landgoed Molecaten;
- Molecaten Park De Leemkule.

Conform de uitgebrachte offerte wordt de gemiddelde verblijfduur en het gemiddeld aantal personen per onderkomen op een vaste standplaats worden bepaald middels het houden van interviews.
Het onderzoek heeft verspreid over het seizoen plaatsgevonden, namelijk in het voorseizoen (week 19), hoofdseizoen (week 30) en het naseizoen (weel 39).

Tijdens het onderzoek zijn alle aanwezige gasten van onderkomens op vaste standplaatsen geïnterviewd.

3.2 Te toetsen forfaitaire heffingsmaatstaven

Aan de eigenaren/gebruikers van onderkomens op vaste plaatsen zijn vragen gesteld met het doel om informatie in te winnen omtrent:

- Het type vaste plaats dat wordt gebruikt, seizoen- of jaarplaats;
- Het aantal nachten dat verblijf wordt gehouden in het onderkomen op een vaste plaats.
- Het aantal personen dat verblijf houd in het onderkomen op een vaste plaats gedurende voornoemde nachten.

Een seizoenplaats is een plaats dat in een kalenderjaar geschikt is voor gebruik of alleen gebruikt mag worden gedurende de periode 1 maart tot en met 31 oktober in het belastingjaar. In de praktijk loopt deze periode veelal van eind maart/begin april tot begin oktober.

Een jaarplaats is een plaats dat in een kalenderjaar geschikt is voor gebruik of gebruikt mag worden gedurende de periode 1 januari tot en met 31 december in het belastingjaar.

3.3 Omvang steekproef

De mate waarin de steekproef representatief is wordt bepaald door de omvang en de mate van willekeurigheid van de steekproef. De grootte van de steekproef wordt bepaald door de minimale eisen die gesteld worden aan de uitkomst van het onderzoek.
Uit het arrest van de Hoge Raad van 6 november 1996 moet afgeleid worden dat een nauwkeurigheidsmarge van 25% moet worden gehanteerd. In zijn arrest oordeelde de Hoge Raad dat de forfaitaire heffingsgrondslag niet meer dan 25% mag afwijken van de lokale werkelijkheid. Concreet betekent dit dat het resultaat van de steekproef maximaal 25% mag afwijken naar boven of beneden ten opzichte van de werkelijke situatie.

In het onderzoek wordt uitgegaan van een betrouwbaarheidsmarge van 95% en een foutmarge van 7%. Dit betekent dat met 95% zekerheid is te stellen dat een ander onderzoek onder dezelfde omstandigheden tot dezelfde uitkomsten zou hebben geleid. Kortom, de onderzoeksresultaten zullen in 19 van de 20 gevallen hetzelfde zijn. Deze betrouwbaarheidsmarge wordt doorgaans gehanteerd in marktonderzoeken. De foutmarge van 7% is reëel, aangezien dit percentage gebruikelijk is bij steekproefonderzoeken.

De omvang van de te onderzoeken populatie voor de gemeente Hattem bedroeg 126 onderkomens, welke is onder te verdelen in 91 jaarplaatsen en 35 seizoenplaatsen. Omdat de te onderzoeken populatie onvoldoende groot is dat kan worden volstaan met een steekproef zijn gedurende de drie onderzoeksperioden zijn alle plaatsen in het onderzoek betrokken. Hiermee geeft de uitkomst van het onderzoek een betrouwbaar beeld.

3.4 Uitvoering van het onderzoek

De inventarisaties hebben op willekeurige data plaatsgevonden en de ingewonnen gegevens zijn verzameld op opnameformulieren. De enquêtes zijn afgenomen van de aanwezige personen van de onderkomens op vaste plaatsen.
Hierbij is informatie verzameld met betrekking tot het verblijfritme van de eigenaar van het onderkomen op vaste plaatsen.
Tevens is aangegeven dat de verstrekte informatie vertrouwelijk wordt behandeld en niet voor andere doeleinden wordt gebruikt.

3.5 Medewerking

De werkzaamheden zijn uitgevoerd door onze adviseur, de heer C.M. (Kees) van Eck.
Tijdens de uitgevoerde werkzaamheden kon de heer van Eck op volledige medewerking rekenen van de exploitant van de recreatieparken.
Ook voor de geënquêteerde gasten op beide campings gold over het algemeen een positieve houding ten opzichte van het onderzoek.

Hoofdstuk 4 Onderzoeksresultaten

In de voorgaande hoofdstukken zijn de grenzen van het onderzoek en de wijze waarop het onderzoek heeft plaatsgevonden toegelicht. In dit hoofdstuk zijn de resultaten van het verrichtte onderzoek weergegeven. De verkregen informatie is beoordeeld op betrouwbaarheid. In de praktijk worden bij vergelijkbare onderzoeken waarschijnlijkheidsmarges aangehouden. Onverklaarbaar lage of hoge aantallen worden dan buiten de berekening gelaten.
Bij mondelinge enquêtes is extra doorgevraagd wanneer een antwoord niet duidelijk of niet waarschijnlijk was. Hierdoor is alle informatie uit mondelinge enquêtes aan te merken als bruikbaar.
De verkregen informatie via interviews kon derhalve volledig worden betrokken in de berekening voor een forfait.
In de inventarisatie zijn de gegevens over het verblijfritme van 38 jaarplaatsen en 24 seizoenplaatsen in het onderzoek betrokken. Hiermee is de omvang van de steekproef voldoende voor een betrouwbaar resultaat.

4.1 Resultaat Seizoenplaatsen

De volgende gegevens zijn aan de controles ontleend en verwerkt in het statistisch model:

- Het gemiddeld aantal personen dat op een seizoenplaats verblijft.
- Het aantal nachten dat gemiddeld in een onderkomen op een seizoenplaats wordt verbleven.

De verkregen informatie is verwerkt in onderstaande tabel.

Aantal enquêtes	Gemiddeld	
	Aantal personen	Aantal nachten
24	2,8	71

4.2 Resultaat jaarplaatsen

De volgende gegevens zijn aan de controles ontleend en verwerkt in het statistisch model:

- Het gemiddeld aantal personen dat op een jaarplaats verblijft.
- Het aantal nachten dat gemiddeld in een onderkomen op een jaarplaats wordt verbleven.

De verkregen informatie is verwerkt in onderstaande tabel.

Aantal enquêtes	Gemiddeld	
	Aantal personen	Aantal nachten
38	2,4	83

Hoofdstuk 5 Conclusies en aanbevelingen

In dit laatste en afsluitende hoofdstuk worden de conclusies en aanbevelingen verwoord. Als eerste wordt ingegaan op de conclusie die getrokken wordt met betrekking op de bestaande verordening toeristenbelasting van de gemeente Hattem. Vervolgens wordt een aanbeveling gedaan voor de gemeente Hattem.

5.1 Conclusies

In de verordening toeristenbelasting 2018 van de gemeente Hattem is in artikel 6, lid 2 van de verordening toeristenbelasting het volgende tarief opgenomen voor vaste standplaatsen:
In afwijking van het eerste lid bedraagt het tarief, met toepassing van artikel 5, voor verblijf in mobiele kampeeronderkomens en stacaravans op vaste standplaatsen, per vaste standplaats, per belastingjaar, indien op de vaste standplaats verblijf kan worden gehouden gedurende de periode;
a. 1 maart tot en met 31 oktober, € 209,50;
b. 1 januari tot en met 31 december, € 251,55.
Het onder a. vermelde bedrag is gebaseerd op een verblijf van gemiddeld 2,8 personen gedurende gemiddeld 58 overnachtingen.
Het onder b. vermelde bedrag is gebaseerd op een verblijf van gemiddeld 2,5 personen gedurende gemiddeld 78 overnachtingen.

Uit het onderzoek blijkt dat gemiddeld 2,8 personen gebruik maken van een onderkomen op een seizoenplaats, terwijl gemiddeld 2,4 personen gebruik maken van een onderkomen op een jaarplaats.
Het aantal nachten dat in een onderkomen wordt verbleven ligt bij een seizoenplaats op 71, terwijl dit bij een jaarplaats op 83 ligt. Met name het aantal overnachtingen op een seizoenplaats ligt op basis van het uitgevoerde onderzoek hoger dan het aantal dat de gemeente bij de onderbouwing van het forfait hanteert.

Het thans door de gemeente Hattem gehanteerde forfait voor de toeristenbelasting voldoet nog aan de door de Hoge Raad gestelde nauwkeurigheidseis.

5.2 Aanbevelingen

Op basis van het uitgevoerde onderzoek wordt aanbevolen om het hierna vermelde forfait te hanteren.

Type plaats	Aantal personen	Aantal nachten
Seizoenplaats	2,8	71
Jaarplaats	2,4	83

Omdat met name het aantal malen dat wordt overnacht op seizoenplaatsen fors stijgt van 58 naar 71 overnachtingen kan worden overwogen om hierbij een groeivariant toe te passen teneinde het belastingbedrag geleidelijk te laten stijgen.
Hierbij kan het volgende worden overwogen.

Belastingjaar	Aantal overnachtingen
2018	63
2020	67
2021	71